

E.M. FORSTER • Manzaralı Bir Oda

© 2002 İletişim Yayıncılık A.Ş., Çağdaş Dünya Edebiyatı / 1. BASIM
2002, İstanbul (1 baskı)

A Room with a View

- © 1905, 1975 The Provost and Scholars of King's College, Cambridge
Bu kitabın yayın hakları Onk Telif Hakları aracılığıyla alınmıştır.
- © Önsöz: Lionel Trilling, "A Room with a View".
Önsözün hakları The Wylie Agency aracılığıyla alınmıştır.
- © Sonsöz: Judith Scherer Herz, "A Room with a View",
ed. David Bradshaw, *The Cambridge Companion to E.M. Forster*,
Cambridge University Press, 2007.

İletişim Yayınları 794 • İletişim Klasikleri 140

ISBN-13: 978-975-05-2969-6

© 2020 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 2. BASIM

1. Baskı 2020, İstanbul

DIZI YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

YAYINA HAZIRLAYANLAR Barış Özkul, Güneş Akkor

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Thomas Edwin Mostyn, "Büyülü Bir Sabah"

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Naci Ozansoy

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

E.M. FORSTER

Manzaralı Bir Oda

A Room with a View

ÇEVİREN
Sevil Cerit

LIONEL TRILLING'İN ÖNSÖZÜ
VE JUDITH SCHERER HERZ'İN SONSÖZÜYLE

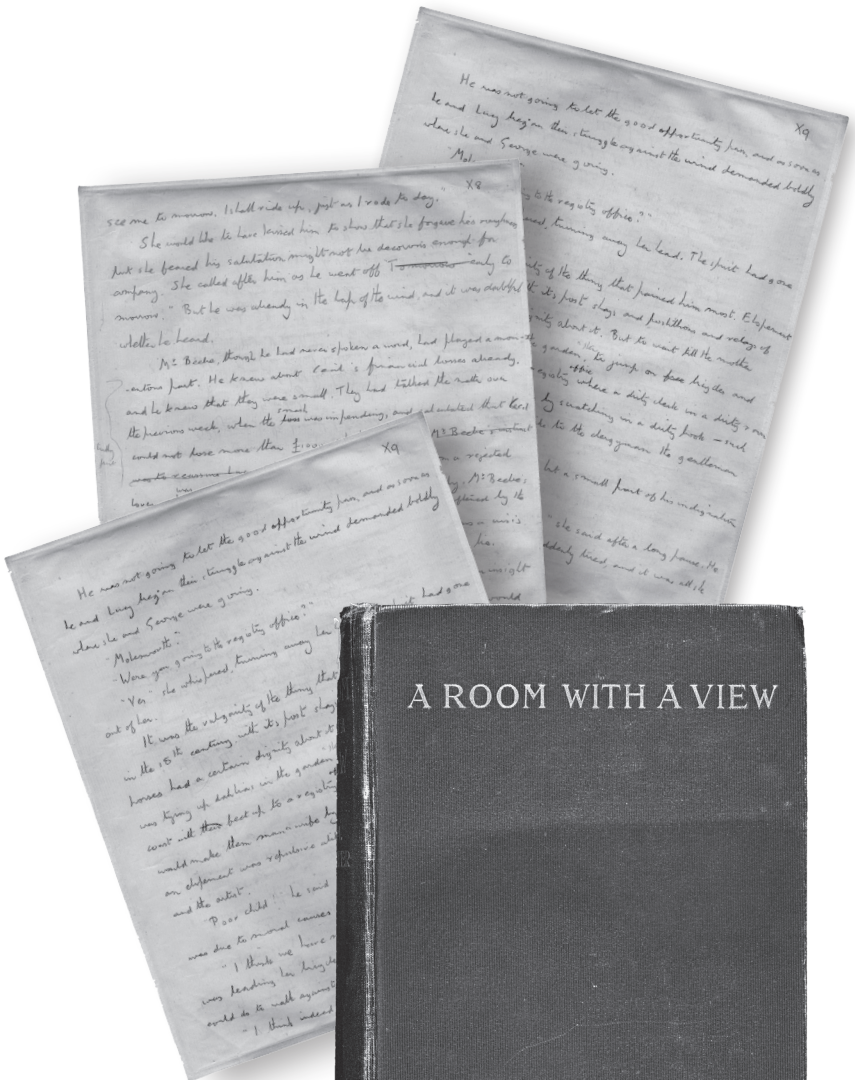
EDWARD MORGAN FORSTER Ailesinin Londra'da Dorset Meydanı'ndaki evinde 1879'un ilk sabahı dünyaya geldi. Edward Morgan Llewellyn Forster adlı bir mimar ile Alice Clara "Lily" Whichelo'nun tek çocuğuydu. Babasını erken yaşta kaybeden Forster, Tonbridge Okulu'nda öğrenim gördükten sonra King's College, Cambridge'e kabul edildi ve burada önce klasik filoloji, daha sonra tarih eğitimi gördü. Kolejiyle hayat boyu bağı koparmayan Forster, olgunluk döneminde fahri öğretim üyeliği alacak ve dersler verecekti. Okul günlerinde Leonard Woolf, Lytton Strachey ve John Maynard Keynes gibi Bloomsbury Grubu üyeleriyle arkadaşlık kurdu; yazarlık kariyeri boyunca da bu grubun uzak çevresinde yer almayı sürdürdü. Altı romanından dördü Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesinden önce yayımlanmıştır: *Meleklerin Uğramadığı Yer* (1905), *The Longest Journey* (En Uzun Yolculuk, 1907), *Manzaralı Bir Oda* (1908) ve *Howards End* (1910). Savaş yıllarında İskenderiye'de Kızıl Haç yararına görev yapan Forster, savaş sonrasında daha önce de ziyaret ettiği Hindistan'a giderek Dewas Mihracesi'nin yanında özel kalemlik yaptı. On yıl arayla yaptığı iki Hindistan seyahati sonrasında *Hindistan'a Bir Geçit* romanını bitirmiş ve 1924 yılında yayımlamıştır. Edebiyat çevrelerinin ve halkın övgülerle karşıladığı roman aynı zamanda Femina-Vie Heureuse ve James Tait Black Memorial Ödülü'nü de kazanmıştır. Bu başarılarına rağmen Forster'ın yazarlık ve üretkenlik konusunda ciddi şüpheleri devam etmiş ve hayat boyu yakasını bırakmamıştır. Kişisel hayatını gizli tutan ve günlüğüne, "Böyle davranmaya devam edersem iyiden iyiyeye tuhaflaşacak ve sevimsizleşeceğim," diye yazan Forster'ın savaştan önce kaleme aldığı, homoseksüel ögeler taşıyan romanı *Maurice* de yazarın ölümünden sonrasında değin yayımlanmamıştır. Buna rağmen Forster üretken bir edebiyat eleştirmeniydi; çeşitli süreli yayımlara incelemeler ve denemeler yazmış, Cambridge'de edebiyat üzerine verdiği bir dizi dersi *Roman Sanatı* (1927) adıyla kitaplaştırmıştır. Aldığı fahri doktora sonra hayatının geri kalanını Cambridge'de geçirdi. Forster'ın diğer eserleri arasında *Cennet Dolmuşu* (1911) ve *The Eternal Moment* (Ebedi An, 1928) adlı iki öykü derlemesi, iki deneme kitabı, iki biyografi, İskenderiye üzerine yazdığı iki kitap bulunur. 1949 yılında kendisine layık görülen şövalyelik unvanını reddetse de, 1969 yılında liyakat nişanını aldı. 1970 yılında doksan bir yaşında hayatını kaybetti. Külleri bir gül bahçesine döküldü. Eserlerinde Viktorya Devri'nin sınıfçı ve ahlakçı tutumunu ve sömürgeciliği eleştiren Forster, özel hayatında olduğu gibi edebiyatında da çelişkileri ve belirsizlikleri benimsemiştir.

İÇİNDEKİLER

ROMANA DAİR GÖRSELLER.....	7
KRONOLOJİ.....	13
ÖNSÖZ	
<i>MANZARALI BİR ODA ÜZERİNE</i> / LIONEL TRILLING.....	21

Manzaralı Bir Oda

<i>Birinci Kısım</i>	35
<i>İkinci Kısım</i>	125
SONSÖZ	
<i>MANZARALI BİR ODA</i> / JUDITH SCHERER HERZ.....	275

Manzaralı Bir Oda'nın elyazmasından sayfalar ve kitabın 1908 yılında yapılan ilk baskısının kapağı.

E. M. FORSTER

20. yüzyılın başından Floransa, İtalya manzaraları:

- Fiesole (altta ve üstte).
- Santa Croce (solda).
- Piazza Signoria (sağ sayfada).

Fiesole - Villa Medici e Panorama del Convento di S. Girolamo

FIRENZE - Piazza della Signoria.

82. FIRENZE - PIAZZA DELLA SIGNORIA

Birinci Kısım

BÖLÜM I: BERTOLINI

“Sinyora’nın bunu yapmaya hakkı yoktu,” dedi Bayan Bartlett, “hiç hakkı yoktu. Sinyora bize manzaralı, birbirine yakın, güneye bakan odalar söz vermişti, halbuki odalarımız hem avluya bakan kuzey odaları hem de birbirlerinden çok uzak. Ah, Lucy!”

“Sinyora üstelik Londra şivesiyle konuşuyor!” dedi Lucy, kadının şaşkıncu aksanı keyfini daha da kaçırmıştı. “Sanki Londra’dayız.” Masada iki sıra halinde oturan İngilizlere baktı; İngilizlerin ortasına tek sıra halinde beyaz renkli su ve kırmızı renkli şarap şişeleri dizilmişti; İngilizlerin arkasına, müteveffa kraliçe¹ ile müteveffa kraliyet baş şairinin² kalın çerçeveli portreleri ve Anglikan Kilisesi’ne ait bir afiş (Muh. Cuthbert Eager, M.A., Oxon) asılmıştı – duvarda bunlardan başka süs yoktu. “Charlotte, sana da sanki Lond-

1 Kraliçe Viktorya (1819-1901).

2 Lord Alfred Tennyson (1809-1892).

ra'daymışız gibi gelmiyor mu? Hemen dışarıda bir sürü başka şey olduğuna inanmam zor. Sanırım bunun nedeni çok yorgun olmam.”

“Bu et kesinlikle çorba için kullanılmış,” dedi Bayan Bartlett, çatalını bırakarak.

“Arno’yu o kadar çok görmek istiyordum ki. Sinyora’nın bize mektubunda söz vermiş olduğu odalar Arno’ya bakıyor olacaktı. Sinyora’nın bunu yapmaya hiç hakkı yoktu. Ah, bu bir rezalet!”

“Ben nerede olsa kıvrılıp yatarım,” diye yanıtladı Bayan Bartlett, “ama senin odanın bir manzarası olmaması katlanılmaz bir şey.”

Lucy kendini bencillik yapmış gibi hissetti. “Charlotte, beni şımartmamalısın: Şüphesiz sen de Arno’ya bakmalısın. Bu konuda ciddiylim. Ön taraftaki ilk boş oda—”

“Senin olmalı,” dedi Bayan Bartlett, yolculuk masraflarının bir kısmını Lucy’nin annesi ödemişti, bu yüzden sık sık bu konuda manidar sözler söylüyordu.

“Hayır, olmaz. Onu sen almalısın.”

“Bu konuda ısrar ediyorum. Annen beni asla bağışlamaz.”

“Asıl beni asla bağışlamaz.”

Hanımların sesleri yükseldi ve –eğer acı gerçek kabul edilecek olursa– biraz hırçınlaştı. İkisi de yorgundu ve bencil olmamak maskesi altında tartışıyorlardı. Masada oturanlardan bazıları aralarında bakıştılar ve içlerinde biri –insanın yurtdışında karşılaştığı o görgüsüz kişilerden biri– masada öne doğru eğildi ve tartışmaya izin almadan karıştı.

Adam, “Benim bir manzaram var, bir manzaram,” dedi. Bayan Bartlett irkildi. Genellikle bir pansiyonda insanlar sohbe kalkışmadan önce bir iki gün onları incelerler ve çok kere “uygun” oldukları daha anlaşılmadan kuzenler gitmiş olurlardı. Kadın, söze karışan kişinin görgüsüz olduğunu daha ona bakmadan anlamıştı. Yaşlı ve iri ya-

rı bir adamdı, temiz pak tıraşlı bir yüzü ve iri gözleri vardı. O gözlerde çocuksu bir ifade vardı, ama bu yaşlılığın neden olduğu bir çocuklaşma değildi. Bayan Bartlett bunun tam olarak ne olduğunu anlamak için vakit harcamadı, zira gözü adamın giysilerine takılmıştı ve gördükleri hoşuna gitmedi. Herhalde adam, daha hanımlar acemiliklerinden kurtulmadan önce, onlarla ahbablık kurmaya çalışan biriydi. Bu yüzden Bayan Bartlett kendisine hitap edilince, şaşır-mış gibi yaptı ve sonra, “Manzara mı? Ah manzara! Ne hoş-tur bir manzara!” dedi.

“Bu benim oğlum,” dedi yaşlı adam, “adı George. Onun da bir manzarası var.”

“Öyle mi?” dedi Bayan Bartlett, konuşmaya kalkan Lucy’yi engelleyerek.

“Yani demek istiyorum ki,” diye sürdürdü adam, “odalarımızı siz alabilirsiniz, biz de sizinkileri alırız. Değiş tokuş yaparız.”

Turistlerin daha yüksek sınıftan olanları bu sözleri duyunca şoke oldular ve yeni gelenlere karşı sempati duydu-lar. Bayan Bartlett dudaklarını büzerek şöyle karşılık verdi:

“Gerçekten çok teşekkür ederim; söz konusu bile değil.”

“Niçin?” dedi yaşlı adam, iki yumruğunu masaya dayaya-yarak.

“Çünkü gerçekten söz konusu değil, teşekkür ederim.”

“Yani istemeyiz elinizden almak–” diye başladı Lucy.

Kuzeni yeniden Lucy’yi engelledi.

“Ama niçin?” diye ısrar etti adam. “Kadınlar manzara sey-retmeyi sever, erkekler sevmez.” Sonra yaramaz bir çocuk gibi yumruklarını vurdu ve oğluna dönüp, “George, onları sen ikna et!” dedi.

“Odaları hanımların alması gerek, bu açıkça görülüyor,” dedi oğul. “Söylenecek başka bir şey yok.”

Delikanlı konuşurken kuzenlere bakmamıştı, ama sesi en-

dişeli ve üzüntülüydü. Lucy de endişeliydi; zira bir “rezalet” çıkacak gibi görünüyordu ve ne zaman bu görgüsüz turistler konuşsa, kız tartışmanın genişleyip derinleşerek sonunda söz konusu olan şeyin odalar ve manzaralar değil, başka bir şey –varlığından daha önce haberdar olmadığı başka bir şey– olduğu hakkında tuhaf bir duyguya kapılıyordu. Artık yaşlı adam, Bayan Bartlett’e neredeyse şiddetle saldırıyordu: Hanım niçin değıştirmiyordu? İtirazı ne olabilirdi? Kendileri ri yarım saat içinde odalardan çıkabilirlerdi.

Bayan Bartlett, konuşma inceliklerinde usta olmasına rağmen, kabalık karşısında güçsüzdü. Bu kadar yontulmamış birisine tepeden bakmak imkânsızdı. Kadının yüzü öfkeden kızardı, “Hepiniz böyle misiniz?” der gibi çevresine bakındı. Ve masanın üst tarafında oturan, şallarını iskemlelerinin arkasına asmış ufak tefek iki yaşlı hanım, “Biz öyle değiliz, biz kibarız,” diyen bir bakışla karşılık verdiler.

“Yemeğini ye, hayatım,” dedi Bayan Bartlett Lucy’ye ve daha önce beğenmediği eti çekiştirmeye başladı.

Lucy, şu karşımızdakiler çok tuhaf insanlara benziyorlar, diye ağzının içinden mırıldandı.

“Yemeğini ye, hayatım. Bu pansiyon bir felaket. Yarın değıştireceğiz.”

Bayan Bartlett, bu kesin kararı açıklar açıklamaz, onu geri aldı. Odanın gerisindeki perdeler ikiye ayrıldı ve bir din adamı göründü, tıknaz, ama hoş görünümlü biriydi; geç kaldığı için neşeli bir ifadeyle özür dileyerek masadaki yerini almak üzere hızla ilerledi. Ölçülü bir şekilde davranmayı henüz öğrenmemiş olan Lucy, hemen ayağa fırladı ve haykırdı: “Aa! Aa! Bu Bay Beebe değil mi? Aman ne kadar hoş! Charlotte, odalar ne kadar kötü olursa olsun, artık kalmamız gerek. Ne hoş!”

Bayan Bartlett, daha ölçülü bir tavırla şöyle dedi: “Nasılısınız, Bay Beebe? Sanırım bizi unuttunuz: Bayan Bartlett ve

Bayan Honeychurch. O çok soğuk Paskalya Yortusu'nda St. Peter papazına yardım ettiğiniz vakit, bizler Tunbridge Wells'teydik.”

Tatil yapan birisinin havasını taşıyan din adamı, hanımları onların kendisini hatırladıkları kadar iyi hatırlamamıştı, ama yine de nazik bir tavırla ilerledi ve Lucy'nin kendisine işaret ettiği iskemleyi kabul etti.

“Sizi gördüğüme o kadar memnun oldum ki,” dedi kız, manevi bir açlık içindeydi ve eğer kuzeni izin vermiş olsaydı, garsonu bile görmekten memnun olacaktı. “Hayret değil mi? Dünya ne kadar da küçük. Summer Street de durumu özellikle tuhaf yapıyor.”

“Bayan Honeychurch Summer Street'te oturuyor,” dedi Bayan Bartlett, eksikliği tamamlayarak, “ve bana sizin o mıntıkanın papazlığını kısa zaman önce kabul etmiş olduğunuzu söylemişti–”

“Evet, geçen hafta annemden haberini aldım. Sizi Tunbridge Wells'ten tanıdığımı bilmiyordu, ama hemen yanıt yazıp dedim ki: “Bay Beebe–”

“Çok doğru,” dedi din adamı. “Bu haziran ayında Summer Street'in papaz evine taşımıyorum. Böylesi hoş bir mıntıkada görev aldığım için şanslıyım.”

“Öyle memnun oldum ki! Evimizin adı Rüzgârlı Köşe'dir.”

Bay Beebe başını eğerek selam verdi.

“Genelde annemle ben varım ve erkek kardeşim, ama onu pek sık kili – yani demek istiyorum ki, kilise epeyce uzak.”

“Lucy, canımın içi, bırak Bay Beebe yemeğini yesin.”

“Yiyorum, teşekkür ederim, bir sorun yok.”

Adam, kendi vaazlarını hatırlaması muhtemel olan Bayan Bartlett yerine, piyano çalışımı hatırladığı Lucy ile konuşmayı tercih etti. Kıza Floransa'yı iyi bilip bilmediğini sordu, Lucy de uzunca bir yanıtla Floransa'da daha önce hiç bulunma-

miş olduğunu anlattı. Bir acemiye yol göstermek zevkli iştir ve Bay Beebe bu konuda ustaydı.

Din adamı, “Civardaki kırsal bölgeyi de ihmal etmeyin,” diyerek öğüdünü tamamladı. “Havanın güzel olduğu ilk öğleden sonrası, binek arabasıyla Fiesole’ye gidin ve Settignano’dan dönün veya buna benzer bir şey yapın.”

Bir ses, “Olmaz!” diye masanın üst tarafından çınladı. “Bay Beebe, yanlışınız var. Hanımlarınız ilk güzel öğleden sonrası Prato’ya gitmeli.”

“Bu hanım çok zeki gözüküyor,” diye fısıldadı Bayan Bartlett kuzenine. “Şansımız var.”

Ve gerçekten de bir bilgi dalgası çığ gibi üzerlerine indi. İnsanlar onlara neyi, ne zaman göreceklerini, elektrikli tramvayları nasıl durduracaklarını, dilencileri başlarından nasıl savacaklarını, dana derisinden bir kâğıt kurutucusuna ne kadar ödeyeceklerini ve Floransa’ya nasıl çabucak alıacaklarını anlattılar. Bertolini pansiyonu neredeyse şevkle onların uygun olduğuna karar vermişti. Kuzenler ne yana baksalar, iyi kalpli hanımlar onlara gülümseyip sesleniyorlardı. Ve hepsinin üzerinde zeki hanımın sesi yükseldi: “Prato! Prato’ya gitmeleri gerek. Orası kelimelerle ifade edilemeyecek kadar hoş bir şekilde harap bir yer. Oraya bayılıyorum; bildiğiniz gibi saygınlık sınırlarını sarsmak hoşuma gider.”

Adı George olan genç adam, zeki hanıma bir göz attı ve sonra karamsar bir tavırla yemeğine geri döndü. Delikanlı ile babasının uygun görülmedikleri açıkça belliydi. Lucy kendi başarısının ortasında, onların da uygun sayılmasını dilemek için vakit buldu. Herhangi birinin toplum dışına itilmesi kıza fazladan bir zevk vermiyordu ve Lucy gitmek için ayağa kalkınca, geriye dönüp grup içine kabul edilmiş baba ile oğula ürkek ve küçük bir selam verdi.

Baba bu selamı görmedi, oğul ise başını eğerek değil, ama

kaşlarını kaldırıp gülümseyerek kıza karşılık verdi; delikanlı sanki uzaklardaki bir şeye gülümsüyormuş gibiydi.

Lucy kuzeninin arkasından acele etti, kadın çoktan perdelerin arasından geçip ortadan kaybolmuştu – perdeler insanın yüzüne çarpıyordu ve kumaştan daha ağır bir şeye benziyordu. Sözüne güvenilmez Sinyora perdelerin arkasında ayakta duruyor ve konuklarına iyi akşamlar diliyordu, küçük oğlu Enery ve kızı Victorier ona eşlik ediyorlardı. Güneyin zarafet ve inceliğinin Londra şivesi kullanılarak ifade edilmesi tuhaf bir sahne yaratıyordu. Salon daha da tuhaftı, bir Bloomsbury pansiyonunun ağırbaşlı rahatlığıyla yarış halindeydi. Burası gerçekten İtalya mıydı?

Bayan Bartlett, rengi ve şekli bir domatesi andıran tıka basa doldurulmuş bir koltuğa çoktan oturmuştu. Kadın Bay Beebe ile konuşuyor, bunu yaparken uzun ve dar kafası sanki görünmez bir engeli yıkıyormuş gibi öne ve arkaya yavaş ve ritmik bir şekilde sallanıyordu. “Size çok minnettarız,” diyordu kadın, “ilk akşamın önemi büyüktür. Siz geldiğiniz sırada bir *mauvais quart d’heure*³ yaşadık.”

Bay Beebe üzüntüsünü dile getirdi.

“Acaba yemekte karşımızda oturan yaşlı adamın adını biliyor musunuz?”

“Emerson.”

“Ahbabınız mı?”

“Ahbaplığımız var – pansiyonlarda olunan cinsten.”

“O halde daha fazlasını söylemeyeceğim.”

Din adamı pek az ısrar etti ve kadın daha fazlasını söyledi.

“Ben, genç kuzenim Lucy’nin bir bakıma şaperonu sayılırım,” diye sözlerini tamamladı Bayan Bartlett, “ve onu hiç tanımadığımız insanlara minnettar bırakmak sakıncalı olabilir. Adamın tavrı biraz talihsizdi. Umarım en uygun şekilde davrandım.”

3 (Fr.) Kötü bir çeyrek saat.

“Çok yerinde davrandınız,” dedi Bay Beebe. Biraz düşün-
dü ve birkaç dakika sonra ekledi: “Yine de kabul etmenizin
pek zararı olacağını sanmam.”

“Zararı olmaz şüphesiz. Ama minnet altına giremezdik.”

“Epeyce tuhaf biri.” Din adamı yeniden tereddüt etti ve
sonra yumuşakça ekledi: “Sanırım o sizin kabul etmeniz-
den yararlanmaya kalkışmayacaktı ne de minnet gösterme-
nizi bekleyecekti. Emerson’un ne demek istiyorsa tam onu
söylemek gibi bir meziyeti var – eğer buna meziyet denir-
se. Değer vermediği odaları var ve sizin onlara değer vere-
ceğinizi sanıyor. Ne sizi minnettar bırakmak ne de kibar
davranmak gibi bir düşüncesi var. Gerçeği söyleyen insan-
ları anlamak o kadar zor ki – en azından ben bunu zor bu-
luyorum.”

Lucy sevindi ve “Onun hoş biri olduğunu umuyordum,”
dedi, “ben her zaman insanların hoş olacaklarını umarım.”

“Sanırım, öyle; hoş ve can sıkıcı biri. Onunla hiçbir önem-
li konuda anlaşamıyorum ve sanırım –umarım demek istiyorum–
siz de uyuşamayacaksınız. Ama Bay Emerson, insanın
uygunsuz bulmaktan çok, uyuşamayacağı bir tip. Buraya ilk
geldiği vakit, doğal olarak herkesi sinir etti. İncelikten yok-
sun, görgüsüz biri –ahlâksız biri demek istemiyorum– üste-
lik fikirlerini kendine de saklamıyor. Neredeyse onu iç sı-
kıcı sinyoramıza şikâyet edecektik, ama neyse ki bunu yap-
maktan vazgeçtik.”

“Bundan çıkarılacak sonuç,” dedi Bayan Bartlett, “adamın
bir sosyalist olduğu mu?”

Bay Beebe, dudaklarında hafif bir seğirmeyle, bu işe yarar
kelimeyi kabul etti.

“Ve herhalde oğlunu da sosyalist olarak yetiştirmiştir, öy-
le mi?”

“George’u pek tanımıyorum, zira henüz kendisini ifade et-
mesini öğrenmemiş. Görünüşte hoş biri ve sanırım kafası da

çalıyor. Şüphesiz davranışları tıpkı babası gibi ve onun da bir sosyalist olması çok mümkün.”

“Ah, beni rahatlattınız,” dedi Bayan Bartlett. “Demek tekliflerini kabul etmem gerektiğini düşünüyorsunuz. Sizce dar kafalı ve şüpheli biri miyim?”

“Hiç de değil,” diye yanıtladı Bay Beebe, “öyle bir imada bulunmadım.”

“Ama ne de olsa, görünüşteki kabalığımdan dolayı özür dilemem gerekmez mi?”

Bay Beebe, biraz öfkeli bir tavırla buna hiç gerek olmadığını söyledi ve sigara salonuna gitmek için yerinden kalktı.

Bayan Bartlett, adam uzaklaşır uzaklaşmaz, “Sıkıcı mıydım?” diye sordu. “Sen niçin hiç konuşmadın, Lucy. Eminim Bay Beebe gençleri tercih ediyordur. Umarım onu tekelime almadım. Nasıl yemek sırasında onunla hep sen konuştuysa, bütün akşam boyunca da aynı şey olur diye ummuştum.”

“Hoş biri,” dedi Lucy. “Tıpkı hatırladığım gibi. Herkes-te iyi bir yan görüyor. Kimse onun bir papaz olduğunu düşünmez.”

“Sevgili Lucy—”

“Ne demek istediğimi anladın. Papazların genelde nasıl güldüğünü bilirsin; Bay Beebe tıpkı sıradan biri gibi gülüyor.”

“Komik kız! Bana nasıl da anneni hatırlatıyorsun. Acaba Bay Beebe’yi uygun bulur muydu?”

“Eminim bulurdu; Freddy de bulurdu.”

“Sanırım Rüzgârlı Köşe’deki herkes uygun bulacak; orası moda-ya uygun bir dünya. Ben Tunbridge Wells’e alışkınım, orada hepimiz umutsuzca zamanın gerisindeyiz.”

“Evet,” dedi Lucy morali bozulmuş bir şekilde.

Havada bir uygun bulmama iması vardı, ama kız bu uygun bulunmayan şeyin kendisi mi, Bay Beebe mi, Rüzgârlı Kö-

şe'nin moda'ya uygun dünyası mı, yoksa Tunbridge Wells'in dar kafalı dünyası mı oldu'ğunu anlayamadı. Lucy hangisi oldu'ğunu anlamaya çalıştı, ama her zamanki gibi pot kırdı. Bayan Bartlett inatla ink r etti: Uygunsuz buldu'ğu bir Şey yoktu ve ekledi: "Korkarım, çok can sıkıcı bir arkadaş oldu'ğumu düşünüyorsun."

Ve kız yeniden düşündü: "Bencil veya kötü kalpli davranmış olmalıyım; daha dikkatli olmam gerek. Charlotte'un durumu, yoksullu'ğundan dolayı, o kadar zor ki."

Bereket versin, ufak tefek hanımlardan biri –kadın bir süredir çok nazik bir tavırla g l ms yorduo– o anda yaklaştı ve Bay Beebe'nin kalkmış oldu'ğu koltu'ğa oturmak için izin istedi. İzin verilince, kadın İtalya hakkında kibarca çene almaya başladı: Buraya gelmenin nasıl bir kumar oldu'ğunu, bu kumarın tatmin edici bir başarı sa'ğladığı, kız kardeşinin sa'ğlığının düzeldiğini, geceleri yatak odası pencerelerinin kapanması ve sabahleyin su Őiřelerinin tamamen boşaltılması gerektiğini anlattı. Kadın konuları hoş bir üslupla ele aldı ve belki bunlar odanın diğer ucunda Guelfi'ler ve Ghibellini'ler⁴ üzerinde fırtınalı bir Şekilde sürüp giden entelektüel sohbetten daha ilginç Őeylerdi. Kadının Venedik'te geirmış oldu'ğu o gece, öyle rastgele bir olay de'ildi, tam anlamıyla bir felaketti, yatak odasında bir pireden daha kötü, ama başka bir Őeyden daha iyi olan, bir Şey bulmuştu.

"Ama burada İngiltere'deymiş kadar g venliktesiniz, Sin-yora Bertolini  yle İngiliz ki."

"Yine de odalarımız kokuyor," dedi zavallı Lucy. "Yata'ğa girmekten çekiniyoruz."

"Ah, o halde sizin odalar avluya bakıyor." Kadın içini çekti. "Keşke Bay Emerson daha kibar biri olsaydı! Sizin için yemekte öyle  z ld k ki."

4 Ortaa'ğ'da Toskana bölgesinde birbirleriyle mücadele eden iki g cl  politik grup. Dante, Guelfi'lerden yanaydı.

“Sanırım niyeti iyilik yapmaktı.”

“Şüphesiz öyleydi,” dedi Bayan Bartlett. “Bay Beebe az önce beni şüpheli olduğum için azarladı. Elbette kuzenimi düşünerek kabul etmedim.”

“Elbette,” dedi ufak tefek yaşlı hanım ve ikisi birden bir genç kız için ne kadar dikkatli olunsa, az gelir diye mırıldandılar.

Lucy ağırbaşlı görünmeye çalıştı, ama yine de kendisini aptal gibi hissetmesini engelleyemedi. Evde hiç kimse onun için dikkatli olmazdı veya hiç değilse, kız bunun farkına varmamıştı.

“Yaşlı Emerson’a gelince – pek bilmiyorum. Evet, kibar biri değil. Yine de hiç fark ettiniz mi? Öyle insanlar var ki, yaptıkları şeyler çok kaba, ama aynı zamanda – güzel.”

“Güzel mi?” dedi Bayan Bartlett, bu kelime onu şaşırtmıştı. “Güzellik ile incelik aynı şey değil mi?”

“Öyle denebilir,” dedi öteki çaresizce. “Ama bazen düşünüyorum da, bazı şeyler çok zor.”

Kadın bazı şeyler konusunda daha fazla konuşmadı, zira Bay Beebe, yüzünde çok hoşnut bir ifadeyle, yeniden görünmüştü.

“Bayan Bartlett,” dedi adam, yüksek sesle, “oda işi halloldu. Öyle memnunum ki. Bay Emerson sigara salonunda bu konuda konuşuyordu ve olup biteni bildiğim için onu yeniden teklif yapmaya teşvik ettim. Size gelip sormam için bana izin verdi. Bay Emerson çok memnun olacak.”

“Ah, Charlotte,” diye haykırdı Lucy kuzenine. “Artık odaları almamız gerek. Yaşlı adam elinden geldiğince hoş ve nazik.”

Bayan Bartlett bir şey demedi.

“Korkarım,” dedi Bay Beebe, kısa bir sessizlikten sonra, “işgüzarlık yaptım. Karıştığım için özür dilerim.”

Adam derin bir hoşnutsuzluk içinde gitmek için geri dön-

dü. Ancak o zaman Bayan Bartlett yanıt verdi: “Çok sevgili Lucy, benim isteklerim seninkilerin yanında önemsiz. Burada sadece senin iyi kalpliliğın sayesinde bulunurken, Floransa’da dilediğini yapmanı engellersem, bu gerçekten zalimlik olur. Eğer yapmamı istediğin şey, bu iki beyi odalarından çıkarmak ise, bunu yapacağım. O halde Bay Beebe, lütfen Bay Emerson’a nazik teklifini kabul ettiğimi söyler misiniz ve sonra onu bana bizzat teşekkür edebileyim diye getirir misiniz?”

Kadın konuşurken sesini yükseltti ve sözleri salonun her yerinden duyuldu ve Guelfilerle Ghibellinileri susturdu. Din adamı, içten içe kadın milletine lanet okuyarak, başıyla selam verdi ve Bayan Bartlett’in mesajıyla ayrıldı.

“Unutma Lucy, bu işe tek karışan kişi benim. Kabulün senden gelmesini istemiyorum. Hiç olmazsa, bana bunu bağışla.”

Bay Beebe geri döndü ve epeyce sinirli bir tavırla, “Bay Emerson meşgul, ama onun yerine oğlu burada,” dedi.

Genç adam koltukları çok alçak olduğu için yerde oturuyorlarmış hissi veren üç hanıma tepeden baktı.

“Babam banyoda,” dedi delikanlı, “Bu yüzden ona bizzat teşekkür etmenize imkân yok. Ama bana vereceğiniz herhangi bir mesaj dışarıya çıkar çıkmaz kendisine iletilecektir.”

Banyo kelimesi Bayan Bartlett’in baş edebileceği bir şey değildi. Kadının bütün iğneli nezaket sözleri geri tepti. Genç Bay Emerson, Bay Beebe’nin hoşuna giden ve Lucy’yi içten içe sevindiren, önemli bir zafer kazanmış oldu.

“Zavallı genç,” dedi Bayan Bartlett, delikanlı gider gitmez. “Babasına odalar yüzünden ne kadar da öfkeli! Kibar davranmak için elinden gelen ancak bu kadardı.”

“Yarım saate kadar odalarınız hazır olacak,” dedi Bay Beebe. Sonra iki kuzene düşünceli bir bakış atarak, felsefi günlüğünü yazmak için odasına çekildi.

“Aman Tanrım!” diye fısıldadı ufak tefek yaşlı hanım ve sanki cennetin bütün rüzgârları odaya dolmuş gibi ürper-

di. “Bazen beyler idrak edemiyorlar ki–” Kadının sesi sön-
dü, ama Bayan Bartlett anlamış göründü ve tam olarak idrak
edemeyen beyler üzerine bir sohbet gelişti. Lucy de idrak
edemediği için edebiyatla yetinmek zorunda kaldı. Baede-
ker’in⁵ *Kuzey İtalya Elkitabı*’nı alarak Floransa tarihinin en
önemli tarihlerini ezberledi. Zira kız ertesi gün iyi vakit ge-
çirmeye kararlıydı. Böylece yarım saat yararlı bir şekilde ya-
vaş yavaş geçip gitti ve sonunda Bayan Bartlett bir iç çekişle
ayağa kalktı ve “Sanırım artık harekete geçme zamanı geldi,”
dedi. “Hayır, Lucy, kıvıldama. Odaların değiştirilmesi işine
ben nezaret edeceğim.”

“Nasıl da her şeyi sen yapıyorsun,” dedi Lucy.

“Şüphesiz, hayatım. Bu benim görevim.”

“Ama sana yardım etmek istiyorum.”

“Olmaz, hayatım.”

Charlotte’un enerjisi! Ve kendini başkalarına adaması!
Kadın, bütün hayatı boyunca böyle olmuştu, ama bu İtalya
turunda, gerçekten de, kendini aşıyordu. Lucy böyle hissetti
veya hissetmeye çalıştı. Ama yine de – içindeki asi ruh oda-
ları kabul etmenin daha az kibar, ama daha güzel bir şekli
olup olmayacağını merak ediyordu. Her ne hal ise, kız oda-
sına içinde hiçbir sevinç duygusu olmaksızın girdi.

“Niçin daha büyük odayı aldığımı açıklamak istiyorum,”
dedi Bayan Bartlett. “Şüphesiz doğal olarak onu sana ver-
mem gerekti; ama o odanın genç adama ait olduğunu öğren-
dim ve annenin bundan hoşlanmayacağına emindim.”

Lucy şaşırmişti.

“Eğer bir iyilik kabul edeceksen, oğul yerine babasına
minnet duyman daha iyi olur. Ben görmüş geçirmiş bir ka-
dınım –kendi çapımda– ve işlerin neye varacağını bilirim.
Bununla birlikte, Bay Beebe buna cesaret edemeyeceklerinin
bir çeşit garantisi.”

5 Tanınmış bir turist rehberi.

“Eminim, annem bir şey demezdi,” dedi Lucy, ama yeniden daha büyük ve akla gelmedik konuların varlığını hissetti.

Bayan Bartlett sadece içini çekti ve iyi geceler dilerken Lucy’yi sıkıca kucakladı. Bu Lucy’ye bir sis duygusu verdi ve kız kendi odasına dönünce pencereyi sonuna kadar açıp temiz gece havasını içine çekti ve Arno’da dans eden ışıkları, San Miniato’nun selvilerini ve Apenninler’in doğan aya karşı siyah görünen eteklerini görmesini sağlayan o iyi kalpli yaşlı adamı düşündü.

Bayan Bartlett kendi odasında pencere kapaklarını sürgüledi, kapıyı kilitledi, sonra odanın içinde dolaşıp dolaplar nereye açılıyor, herhangi bir gizli yer veya geçit var mı diye baktı. İşte o zaman yıkanma tezgâhının üzerine iğneyle tuturulmuş bir sayfa kâğıt gördü, üzerine çok büyük bir soru işareti çizilmişti. Başka bir şey yoktu.

Bayan Bartlett, “Bunun anlamı ne?” diye düşündü ve kâğıdı dikkatli bir şekilde mum ışığında inceledi. İlk önce anlamsız olan şey yavaş yavaş tehdit edici, iğrenç ve uğursuz bir şeye dönüştü. Kadın onu yok etme arzusuna kapıldı, neyse ki bunu yapmaya hakkı olmadığını hatırladı, zira o şey genç Bay Emerson’un malı olmalıydı. Bu yüzden dikkatli bir şekilde kâğıdı iğnesinden kurtardı ve onu delikanlı için temiz tutmak amacıyla iki tabaka kurutma kâğıdının arasına koydu. Daha sonra odanın denetimini tamamladı ve âdeti olduğu üzere derin derin içini çekip yattı.

BÖLÜM II: SANTA CROCE’DE BAEDEKER’SİZ

Floransa’da uyanmak hoştur; aydınlık, çıplak ve zemini temiz olmadığı halde öyle görünen kırmızı karo taşlı bir odada, keman ve nefesli sazların sarı renkli ormanında pembe